

Vtorek, četrtek in soboto izhaja in velja v Mariboru brez pošiljanja na dom

za vse leto 8 g. — k.
pol leta 4 „ — „
četrtek „ 2 „ 20 „

Po pošti:

za vse leto 10 g. — k.
pol leta 5 „ — „
četrtek „ 2 „ 60 „

Vredništvo in opravištvo je na stolnem trgu (Domplatz) hiš. št. 179.

Rokopisi se ne vračajo, dopisi naj se blagovoljno frankujejo.

SLOVENSKI NAROD.

Oznaniła:

Za navadno trisopno vrsto se plačuje:
6 kr. če se tiska 1krat,
5 „ „ „ 2krat,
4 „ „ „ 3krat.
veče pismenke se plačujejo po prostoru.

Za vsak tisek je plačati kolek (štempelj) za 30 kr.

Cesar Napoleon III. ujét.

Čudno, skoraj neverjetno, pa gotovo novico je telegraf po vesoljnem strmečem svetu raznesel: Francoska armada pod maršalom Mak-Mahonom je po tridnevni boji udala se, in med vjetniki je tudi cesar Napoleon!

Mož, kateri je osemnajst let voljal za najsilnejega mogotca, kateri je ob tla vrgel svobodni narod Francozov ter zasedel najsijajnejši prestol v Evropi, mož, kateri je v Krimu zmagal silno Rusijo, kateri je Avstriji Lombardijo in Venecijo odtrgal, čigar beseda je bila v evropski politiki odločilna: ta mož je zdaj jetnik. On, ki je narodu in narodom svobodo kratil, nima zdaj niti osebne svobode.

Predrzo, nepremišljeno je še ne prav pred dvema mesecema bablo krvave vojske vrgel v sosednjo deželo. Denes je „sam svojo osebo“ prodal nasprotniku; videč, da je na Francoskem odgospodaril, sramotno je pustil narod, katerega je brezvestno zavlekel na rob pogubnega brezdnja. Niti toliko ni imel poguma ta malopridni človek, da bi bil umrl v boji, da bi bil častnejše smrti iskal; nago in ničevno svoje življenje otoma zdaj, ko ga narod francoski in poštenjaki vseh narodov kolnejo.

Da bi maščevalna osoda zadela enako vsacega tlačitelja narodne svobode!

Vprašal se je vsak, kaj zdaj? Ali je vojna končana? Konec prelivanja krvi? Ko bi istina bila, kar je nemški pobožni kralj Wilhelm zagotavljal: da se vojskuje le proti Napoleonu, ne pa proti narodu francoskemu, — morala bi nebati.

A kaže se, in z veseljem to vidi vsak komur germanski cesarizem ne ugaja, da francoski narod ni zmagal, da bode baš zdaj, ko je svoje mōre Napoleona prost, ostresel tujčevo peto, ki mu je stopila na tilnik.

Iz deželnih zborov.

Deželni zbor kranjski.

(7. seja dne 30. avgusta.) Galerije so nagujetene izbornega občinstva, mnogo krasnega spola.

Po prebranem in že potrjenem zapisniku konstatira ravno prišli dr. Kosta, da je zapisnik pomankljiv in se potem dotični pasus popravi.

Dežman predlaga peticijo župana iz Srednje vasi v Bohinji zaradi neke ceste, ktera se odda deželnemu odboru.

Vladni komisar Rott odgovarja nemški na interpelacijo zaradi ceste na Krko.

Svetic kot poročevalec bere potem adresno v slovenskem in nemškem jeziku. Med branjem se g. Rott časi ironično nasmehlja, Kljunov Cene podpira kosmato glavo in Wurzbach se prasklja po čelu, le zdaj popri-me za svoj atribut — zvonček, če se mu dozdeva, da je preveč dobro- in živioklicev.

Po prebrani adresi popri-me prvi besedo vladni zastopnik g. Konrad, in pravi, da mu ni treba določevati vladnega stališča, ker je cesarsko poročilo dovolj jasno — da to ne gre, da bi se državnim poslancem dajale instrukcije, da je le ustava poslopje, v katerem živimo in da se le na podlagi ustave zboruje, apelira na avstrijsko domoljubje in pravi da bo vlada „unverdrossen wie bisher entgegenkommen“ — da je tedaj treba, da se tudi naši poslanci udeležijo dotične

debate. Nagovarja, da bi se volilo v državni zbor brez pridržka in pravi, da bode sam tudi volil.

Dr. Kaltenecker kot glavni in edini govornik nemčurske stranke nastopi za njim in govori v dolgem govoru proti adresi. Njegov govor je konglomerat znanih fraz, samo besedo „verfassung“ je rabil 42krat. Obsežek njegovega govora je blizo ta-le:

Zavzet in žalostno začuden sem bil čitaje adresno. Njena namera, pota in nameni, katere predlaga, so taki, da ni mogoče porazumljenja v naši državi. Adresa je naravnost protiustavna. Pretreslo me je to razrušenje prava. To je posiljenje, oktroiranje. Hvali potem februarški patent in decembersko ustavo, pravi da oktoberška diploma nima praktične vrednosti, da so kranjski poslanci, ki so doslej sedeli v državnem zboru, ravno s tem priznavali ustavo, da so dobili iz rok ustavnega državnega zbora kot v zahvalo železnice itd., da so ravno v tem zasedanju obljubili zvestobo cesarju, spoštovanje postav, tedaj tudi ustave, da tedaj tudi z adresno obljubo prelomujejo.

Nadaljuje, da je bilo prav, da se je odstranil konkordat in da bi se zato morala vladarju izreči hvala, da je manjšina dež. zbora najboljše volje, zadovoliti narodnim težnjam (smeh), pa da jim gré tu za lastno življenje. Poprava deželnega volitvenega reda je tako osnovana, da bi si še denašnje manjšino zgubili in imeli k večjemu za Kočevje svojega poslanca. (Dobro, smeh, to bi bilo prav!) Apelira še na avstrijsko domoljubje poslancev in stavi predlog da se

- 1) preko adrese stopi na dnevni red,
- 2) da se na podlagi ustave brez pridržka voli v državni zbor.

Dr. Zarnik: Adresna debata je v vsacem parlamentu silo važna. Treba je vladi pokazati rane naroda, pripomočke in sredstva jih zaceliti. Mi se moramo potegniti za pravice slovenskega naroda, ker mi edini smo poslanci slovenskega naroda (dobro, dobro), kajti na Koroškem nam niso privoščili le enega poslanca in narodne manjšine na Štirnem in Goriškem se dan za dnevom kontumacirajo. (Res je.) — Ni nas treba opominjati na avstrijsko domoljubje, ker mi s mo avstrijski patrioti, ravno mi hočemo Avstrijo. (Dobro.) Naša adresa se strinja z memorandum-om ministerske manjšine, ki je še sedaj na krmilu. Decemberska ustava je nastala iz februarške ustave, in nima po mnenju najboljših juristov, kakor Arndts in Maasen pravne podlage. Hoteli so nas po tej ustavi spraviti v eldorado avstrijske ustave ali s pravim imenom, posiljenja narodov. Niso narodi zaradi ustave, nego ustava zaradi narodov. Decemberska ustava je bila narejena le zbog suprema-cije Nemcev in Magjarov, po njej je smrt naroda podpisana. (Dobro!) Politika se dela le po koristi. Danci iz Šlezvika pošiljajo svoje poslance v „nord-deutschen bund“ ravno tako Poljaci, vendar ga s tem ne pripoznavaajo, marveč protestirajo in povedo svoje težnje.

Ozira se na Magjare, kako so oni ravnali po oportuniteti, da bi se bili l. 1857, ko je bil cesar v Pešti z malim zadovolili, da se pa potem, ko je bil ugoden čas, zahtevali in dobili vse. Dan denes je prilika ista za Slovane, da protestirajo zoper supremacijo in zahtevajo svoja prava.

Reče, da je adresa federalistična in dokaže z ozirrom na severno Ameriko s 35 državami in na Švico z 22 kantoni, kateri imajo vsak svoje postavodajstvo, moč, potrebo in korist federalizma.

Gledé zedinjene Slovenije se nam vedno spodtika

historično pravo. Ako se po historičnej pravici narod mori, to ni pravo, nego krivica. Le narod drži zemljo, a ne narobe. Analogno kakor nam, se je godilo na Erdeljskem Rumuncem. Oni so bili prvi posestniki zemlje, pozneje so se še le naselili Sikulci in Saksonci, pa vendar do l. 1848 niso Rumunci imeli nikakoršnih pravic.

Historična pravica začne za nas tedaj, kadar bo narod zedinjen. Dokaže potem da ni to nič novega v Avstriji, da se zemlje delé in združujejo, n. pr. srbska vojvodina. Enako je bilo na Francoskem, kjer je bilo poprej tudi mnogo deželic, ki so imele svoje posebnosti, a sedaj je vse razdeljeno v departements. Le na naravnem pravu se osnuje historično. (Dobro!)

Na 15 taborih je naš narod zahteval zedinjeno Slovenijo, nasprotniki pravijo sicer, da je to „tabor-schwidel“, naj pa oni poskusijo in sklicujejo le en tabor ter glasujejo proti zedinjeni Sloveniji. (Smeh, krohot, dobro, živio.) Predsednik zvoni in reče rednikoma, da naj se galerija izprazni.

Dr. Zarnik: Ne vem kako to, da bi se galerija odstranila, naj bi se gosp. predsednik pomujal enkrat v peštanski parlament, tam je vsaki dan večji hrup, a vendar se občinstvo ne odstrani, pa jim vendar nihče ne poreče, da ne umejo parlamentarnega reda. — (Dobro, dobro!)

Wurzbach se sklicuje na dunajsko lesenjačo in angleški parlament ter pravi: „Ich hätte schon längst den Saal räumen lassen, aber ich glaube, es sind noch manche Gerechte darunter“ (Kolosalen smeh in hrup.) Wurzbach jezno: Ich unterbreche die Sitzung.

Čež 10 minut povzame dr. Zarnik na dalje besedo, omenja, kako je nasprotna stranka poskušala napraviti tabor, pa se v Celji morala umakniti v klosterski vrt. Vsigdar so nemčurji proti taborom. Pa ko je severniški tabor ovrgel resolucijo zaradi mosta preko Save in so ta most slovenski poslanci v Gradcu zahtevali, reklo se je: Saj ga je tabor ovrgel. Tu so pripoznavali tabor.

Da ni občnega mnenja za zedineno Slovenijo, morala bi vlada po emiserjih delati na to. Že v tej zbornici se je čul glas „deutsch bis zur Adria“ in v goriškem zboru je Rizmondi izrekel, da bo Italija segala do juliških planin. Mesto zgubljenih trdnjav na Laškem naj napravi vlada živ nasip proti sovražnikom, naj ustanovi Slovenijo.

Zedinjena Slovenija bi bila pa tudi Ljubljani v veliko korist. Ljubljana bi bila glavno mesto 1½ milijonov Slovencev, hasen je očevidna. Čudno je tedaj, da nasprotna stranka, ki vedno poudarja, kako jej je korist dežele in mesta na srcu, proti Sloveniji, tedaj proti koristi mesta protestirajo. To je brezmišljeno, nepravično. (Dobro.)

Kar se tiče vpeljave jezika v šole in uradnije nima vlada resne volje, okrožnica pride za okrožnico, pa je le vse pri starem. Izključljivi jezik na Kranjskem bi moral biti slovenski.

Konstatira, da akoravno se imenuje nasprotna stranka liberalna, vendar takrat liberalizma ne pozna, kader gre za našo korist. Po konkordatu je lahko mahati, pa liberalen biti drugod, to je druga, in dokazuje liberalizem naših nasprotnikov. (Dežman: die Wahlverifizierung ist auch liberal.) Dalje še dokazuje, da treba, da gredó naši poslanci na Dunaj, pa le pogo no, in potem odgovarja prejšnjima govornikoma Konradu in Kalteneckerju, prvemu zlasti glede izreka „Entgegen-

kommen der Regierung" kako je to, da je on (Konrad), ko so bile postave za šolo in urade na dnevnem redu, protiglasoval. Dalje razpeljuje, da mi hočemo Avstrijo, da je pa ravno nasprotna stranka družega mnenja in da ima druge težnje, na kar Dežman ugovarja, a Zarnik mu replicira s Kaiserfeldovim izrekom: Dokler nemški narod nima supremacije, nima Avstrija za nas nobene vrednosti! — pa recite g. Dežman, da ni res. (Dežman molči, Wurzbach se pa smeje, kakor bi hotel reči: Ali si jo dobil?)

Slednjič se ozira na pragmatično sankcijo, na princip narodnosti v Šlezvik Holštajnu, na Magjarskem in gledé železnic, ktere so nam dovolili, da mi svojih pravic ne bomo prodajali za tako lečo i. t. d. in konča svoj čez 1½ ura trajajoči, izvrstni govor: Ako Bog da in sreča junaška, bode se tudi pri nas vpeljal narodni princip. (Dobro, dobro, živio.)

Le spet na tabor.

Slovenci! kaj je tabor, in čemu tabor, slavno smo pokazali pred kratkim na Bistrici blizu Pliberka. Zbralo nas se je blizu 8000 rodoljubov pod milim nebom, pod košatimi lipami, po stari lepi šegi naših predstarišev. Posvetovali in pogovarjali smo se o najsvetejših naših pravicah in enoglasno očitno izrekli, kaj si želimo, kaj tirjamo po postavah nam danih. Bil je ta tabor, kakoršnega bi si ubogi mi koroški Slovenci ne bili kar bodi pričakovali. Le eno željo, srčno željo smo vsi še imeli in očitno jo izrekli: „Še en tak tabor!“ „še en tak shod!“ No, Slovenci! želja ta vaša in naša, spolnila bode se, upamo saj v kratkem. Vabimo vas že denes: pridite, pridite vsi, komur je še kaj mar za naš narod, pridite rodoljubi zlasti iz Celovškega, Borovškega, Rožeškega in Belaškega okraja, pridite vsi, naj ste kmetje ali kajžlarji, gospodarji ali posli, stari ali mladi, pridite

15. nedeljo po binkoštih, to je 18. septembra t. l. ob 4ih popoldne

na tabor v Žopračah blizu Vrbe (železnocestne postaje) tik Rožeške ceste k g. Primožu Košat-u, p o d o m a č e m „Virtu.“ Preudarjali bomo tamkaj, kar smo preudarjali in pretresovali že pri zadnjem taboru, namreč:

- 1) Ali bi se ne dalo po postavnem potu doseči, da bi Slovenci posebej volili svoje zastopnike in da bi Slovenci imeli svoj deželni zbor?
- 2) Zakaj se ravnopravnost v kancelijah in šolah ne uresniči?
- 3) Kako bi se dala po postavnem potu plačila zmanjšati in kmečko stanje zboljšati?
- 4) H koncu bode se dokazovalo, kako treba, da se zdaj ob času vojske zvesto in nepremakljivo držimo cesarja in domovine.

Glejte Slovenci! koliko imamo se pogovarjati! Zatorej pridite na tabor, najsi bode vreme še tako hudo, poti še taki slabi. Huda je sicer za petice, ali potrebovali pri taboru beliča ne bote, razen tega, kar po svoji potrebi in dobri volji bote zajedli in zapili. Tudi časa ne bote zamudili toliko: gré le za nekaj ur nedeljo popoldne. Komur pa se poljubi in kaže prav, po železnicah lahko prepelje se za polovico boljši kup, in sicer z lističi, ki o pravem času bodo se vsem taboritom oskrbeli. Zatorej pripravite se sami, vabite še druge in na noge potem! Prijazno vas vabimo tukaj podpisani. Bog pa nam daj svojo pomoč!

V Žopračah 18. avgusta 1870.

Primož Košat, kmet in gostilničar v Žopračah, Šiman Ropač, Janez Hohkofler, Tomaž Abruč, Peter Heis, Janez Kobenter, Janez Šrvicec, Gregor Obilčnik, Jakob Serajnik, Franc Čuden, Janez Serajnik, Franc Šustar, kmetje; Janez Pečnik, župnik v Podgorjah; Jožef Janežič, Andrej Pečnik in Valentin Janežič, kmetje v Lešah; Franc Trajbar, župnik v Šent. Jakobu; Valentin Lesjak, župnik v Dvoru in Anton Tuš, učitelj v Dvoru;

Janez Ev. Marinič, župnik v Lipi, Tomaž Lesjak, učitelj v Lipi; Jakob Knafič, duhovni pomočnik; Rudolf Wucela, učitelj, Miha Pečnik, učitelj, Peter Štikar, gostilničar, Ignac Čemernjak, Gregor Janežič, mlinar, Matevž Hribernik in Jožef Šutar, kupca, Tomaž Lipic mlinar.

Kranjske gimnazije pa národna ravnopravnost, vladna pristranost pa nemškutarske namere.

La statistique est aussi la science raisonnée de faits.

(Dalje.)

Posebno zanimivo je tudi pregledovati dijake, koliko se jih med šolskim letom pogubi: šole na kol obesi ali pa na druge učilnice odide. Ti pregledi se bodo ozirali samo na zadnjih 10 let, in sicer je v prvem predalu število v začetku leta sprejetih dijakov — v uradne zapisnike zapisanih —, v drugem pa nam znano število konec leta razvrstjenih. Ker brezozirna števila tudi tu vsega na prvi pregled ne povedo, sem pristavil tudi odstotke med letom odšlih dijakov.

Ljubljanska gimnazija:

Leta	Število dijakov			
	v začetku leta	konec leta	odšlih	
			vseh	%
1857	503	480	23	4.5
1858	555	529	26	4.6
1859	657	593	64	9.7
1860	695	641	54	7.7
1861	706	662	44	7.2
1862	688	642	46	6.7
1863	636	594	42	6.6
1864	672	638	34	4.5
1865	638	621	17	2.6
1866	719	609	110	15.3
1867	686	582	104	15.1
1868	610	552	58	9.5
1869	607	550	57	9.3

Novomeška gimnazija:

1860	234	225	9	3.8
1861	245	222	23	9.3
1862	246	224	22	8.7
1863	242	238	4	1.6
1864	?	219	?	?
1865	229	214	15	6.5
1866	210	197	13	6.1
1867	220	200	20	9.0
1868	196	182	14	7.1
1869	198	158	10	6

Pri novomeški gimnaziji so te razmere zmiraj zlo enake ostale; one so od posrednjega števila za devetletno dobo (t. j. od 6¼ %) malo naraščale ali pa malo pojemale.

V Kranji so za štiri mi znana leta bile bolj neugodne; tam jih je namreč med letom odletelo leta 1863: 8.1 % od vseh v začetku leta sprejetih. „ 1865: 10.4 % „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1868: 11.2 % „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ 1869: 6.4 % „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „ „

Najbolj neugodne pa so te razmere pri ljubljanski gimnaziji. Tu se med seboj kažejo tudi najbolj nasprotni; od 2¼ % (l. 1865) je precej na slednje leto poskočila na 15.3 %.

Za 9letno novomeško enako dobo znaša za odšle dijake posrednje število 8¼ % od vseh v začetku leta sprejetih, in za pregledano 13letno dobo 8 odstotkov.

Ta številna lestvica v zadnjih štirih letih najočitnejše priča, kako neusmiljeno so od zadnje laško-pruske vojske za dijake ravnali in kako neugodna jim je sploh šolska postava.

Ko bi imel šolske zapisnike pred seboj, opazoval bi tudi narodnost med letom odletelih dijakov in iznova bi spričal, kako neugodne, pogubljive so po nemški ustrojene srednje šole ravno Slovincem. Šolski zapisniki bi po večem tudi povedali, zakaj so nekteri čvrsti dijaki, iskreni Slovenci med letom gimnazijo zapustili, jo zapustiti morali. Videli bi, kako so nekteri v viših

razredih le preradi židane volje in bi vedno le živeli po pesmici pariških garçonov:

Dans le temps de la jeneusse

On n'aime que le plaisir itd.

Tacih načel ne bom gotovo nikoli zagovarjal, vendar se mi zdi čez vso mero pretirano, če so nekteri Nemci in njihovi privrženci na lažnjive besede razupite mestne spomenice črnili slovenske dijake kot najhujše razuzdane in razsajalce. Še bolj pretirano pa se mi zdi, da so nekteri dobri učenci morali zaradi prestopkov, ki sami na sebi niso ravno veliki, šolo zapustiti. Obžaloval bi dijaško osodo in se hudoval nad nemško in nemškutarsko strastjo. Ta je s mežljasko osornostjo (30. marca 1867) jim prepovedala v deželni zbor hoditi ali pod št. 859 (14. jul.) 1869 jim — slovenskim dijakom — pre zabranila nositi politiške znamke, nedolžne taborske svetinje — ravno tako kot je l. 1851 nek rasglas prepovedal meče, ktere so nekteri retores (šestošolci) nosili. Vse zastonj je napenjanje strastnega nemškutarstva. Še bolj mežljaski paragrafi mladini ne bodo uničili njenih najlepših uzorov. Zato obžalujem tiste, ktere je narodno preganjanje iz šol spodrinilo. Naj si naši nemškutarji zapomnijo, da mladina bo zmiraj ostala, gorela za narod, iz kterelega poganja. Če bi jo s pažem odločili od družega sveta, bi bilo vse zastonj, ker ideje se po sapi prehajajo in prešinejo slednjega, če ni pod vjemnikom zabrtven. Res pravo je zadel Lamartin, ko v svojih Confidences nekje pravi: „La preuve que la liberté est l'idéal divin de l'homme, c'est qu'elle est le premier rêve de la jeneusse, et qu'elle ne s'évanouit dans notre âme que quand le coeur se flétrit et que l'esprit s'avilit ou se décourage.“ — Nazadnje pa na naše c. kr. Nemce pa nemškutarje misli, ko pravi: „Il n'y a pas un coeur usé qui ne sois servile.“ — S želodom se kinčati ni bilo prepovedano v najhujših časih Janjčjega bega!

Tako rad bi tudi pregledoval, kako so dijaki naših gimnazij šolnino plačevali; po koliko jih je bilo v zadnji 20letni dobi od leta do leta nje oprostnih. Razkladal bi dotične določbe učnega načrta, nektore ostrejšje naredbe od leta 1852 in ministerski razglas od 11. sušca 1857, da naj se pri oproščenju šolnine še bolj trdo ravna. Posebno pa bi poudarjal ministerski razglas od 28. maja 1863, s katerim je šolnina vsled cesarjevega naročila po vseh gimnazijah bila za eno tretjino povišana: v Ljubljani od 12 gld. 60 krajcarjev na 18 gld. in 90 kr., v Novemestu pa od 8 gld. 40 kr. na 12 gld. 60 kr. Pri tem bi ne smel prezreti ljubljanski gimnaziji došlega ministerskega razglasa od 27. svečana 1866, ki bi marsiktere številne razmere med šolnine oprostenimi in neoprostnimi dijaki pojasnil.

Ker bi pa pri teh pregledih moral pogostoma operati osebno umazanost, ne bom tu priobčeval dotičnih številnih kazal. Naj ostanejo v mojej knjižici za prihodnjo rabo. Dobro bi bilo, da bi razen malih izjem po naših ubozih deželah šolnino popolnoma odpravili. Vsled naredb l. 1863. razglašeni, se mi je šolnina zadnjih šest let zdela najostudnejši davek, ki ga vlada pobira. Mnogo- mnogokrat je tudi silo neredno, krivično razdeljen. Kmetški dijak, čegar oče ima morebiti štiri répe v hlevu in vse posestvo ne presega vrednosti od 900—1200 gld. mora šolnino plačati. Uradnika sin pa je šolnine oprosteno, če njegov oče prav na leto po 1000, 1200 ali celo 1400 gld. plače vleče. In dobé se še tako umazani c. k. očetje, ki še pri višej plači in mnogih drugih zaslužkih moledvajo za oproščenje svojih sinov. Uradnik vleče svojo plačo brez vseh stroškov, k večemu daje na leto po 16, 18 ali 22 gld. davka od nje, ko ubogi kmetič z vso svojo rodovino (in mnogokrat še s tujimi dninarji) od jutra do večera trdo dela, drago orodje tare in od negotovega malega pridelka že navadnih davkov plačuje po dva- do trikrat toliko, kakor c. k. uradnik. Posebno bi dotični bolj natančni pregledi sestavljeni na podlagi uradnih zapisnikov spričali, kako malo šolnine primeroma plačujejo Nemci. Kje je nemški kapital, s katerim se naši nemškutarji vedno bahajo? Koliko koristi državni blagajnici!

(Dalje prih.)

Dopisi.

V Radoljici 30. avgusta. [Izv. dop.] Kakor po navadi, zbrala se je tudi v soboto tukajšna inteligencija v Kunstelnovi kavarni, ki je kakor po navadi iz „Tagblatta“ navdušenost za „Veliko-Nemčijo“ sesala. Kar naenkrat začne na hribcu onkraj Save pokati; enkrat, dvakrat, trikrat . . . petkrat, — desetkrat, — dvajsetkrat — saj ni konca — šest in tridesetkrat zaporedoma in se razlega po hribih okolo in okolo, med tem ko velikanski kres čarobno okolico razsvetljuje. Takoj pri prvih streljih zgrmi inteligencija k oknom vprašaje drug drugega, kaj je to in komu na čast da strelajo? Eden „teh več“ kmalo „pogrunta“ in jame pripovedovati, da streljajo mlajšemu grofu Thurnu na čast, ker bo jutri njegov god. Neizrekljivo veselje nastane v Izraelu. Oho! še nekaj! „Kdo mu pa skazuje to čast?“ bilo je splošno prašanje. Ugibljejo in ugibljejo, toda — zastoj. Med tem zagrmé možnarji drugič in v kavarno stopi nek gospod prašaje če vedó, zakaj streljajo na hribu. „Grofu za god,“ bil je odgovor. „Ne grofu, ampak Murniku na čast, ki je prišel v deželni zbor namesto Gaustra.“ Veš Narode moj, kar strese me, kader se zmislim na obraze, koje sem videl. Eden je bil daljši od drugega. „Ist schon wieder dieser verfluchte M— dabei,“ sem zaslišal spregovoriti v sveti jezi in začeli so preklinjati tistega agitatorja, ki navadno pod narodno trikoloro spi, da sem mislil, da se bo kavarna podrla. Prekrižal sem se in hojdi tje, od koder so zagrmeli možnarji tretjič. Tam sem našel veselo prepevajočo mladež iz Radoljice in okolice, ki je hotela s tem pokazati, da jim ni enako, kdo da zastopa zemljo, na kateri je nje zibelj stala in da nosi v srcu gorke ljubezen do pravih zastopnikov naroda njenega.

Iz Koroškega. Konec avgusta. [Izv. dop.] Da si Slovence ne more dovolj zanimati koroški dež. zbor, v katerem se šopiri nemška ošabnost, in v katerem se bosta dva poslanca širokoustila za zastopnika slovenskega ljudstva med tem ko sta najkrutejša nasprotnika zedinjene Slovenije, hočem Vam vendar o važnejših sejah semtertje kaj poročati in sicer z namenom, da bi se slovenskemu ljudstvu na Koroškem oči odprle ter nemčurskim prilizovalcem krinka raz lic potegnili.

Le tedaj zaslužijo zastopi zaupanje, ako so resnični izraz ljudske volje. Ker se naš deželni zbor po novih volitvah ni predrugačil, se nimamo nadjati, da bi zle napake popravil. Nikakor ne dvomim da bodo koroški poslanci na veliki boben spravili volilni red in zopet po vseh srenjah zaupnic in adres lovili — a vse to preveč po dimu diši. Ti gospodje so dobri matematiki ter si mislijo: tretjina + 1 je več, ko 2 tretjini — 1, in da se nič ne spremene, ako se na obeh straneh ničla prišteje. C. k. dež. predsednik je edini, ki je doslej poudarjal ravnopravnost v 1. seji dež. zbora. Vsi drugi deležniki zborovih sej, mogoče razen g. Puharja in dva nova poslanca, bodo po stari navadi prav čvrsto udrihali po Slovencih. Slovensko ljudstvo ima velikih težav, ktere bi mogel le dež. zbor odpraviti. Čemu li od koroškega zbora to pričakovati? Nikdar ne. Ravno tisti poslanci, do katerih bi se morali z našimi prošnjami obrniti, nečejo nič slišati, da je koroških Slovencev na svetu. Slovenski uskok Mertlič (tsch) imenuje šiméro, kar si Slovenci želè. Lep zastopnik slovenskih želja. Ta poslanec je stavil v 2. seji predlog, da se na ces. pismo z adreso odgovori. Na tej adresi sta si že oba uskoka enacega imena glavo ubijala. Kakšno lice bo imela, nam je že znano. Hvalisala se boče ustava, priporočalo se prusoljubje in zatiranje opozicije.

Politični razgled.

Najvažnejša novost z **bojišča** je ujetje cesarja Napoleona. O tem se glasi prvi telegram pruskega kralja Vilhelma njegovi ženi: Sedan 2. septembra. Kapitlacija, s katero je vsa armada v Sedanu vojno ujeta, je ravno sklenena od generala Wimpfena, ki je namestu ranjenega Mac-Mahona poveljnik. Cesar

je samó sebe meni izdal, ker nima komande in vse vladi v Parizu prepušča.“ — Torej po tri dnevem budem boji okoli trdnjave Sedan se je udala francoska armada pod Mac-Mahonom in Napoleon sam. Ranjenih in mrtvih so imeli Francozje že pred izdajo kar je do zdaj znano okoli 12.000. Nemci, ki so bili trikrat močnejši po številu so izgubili — kakor se „Pol.“ iz Münhena telegrafira — 25.000 ranjenih, mrtvih in sploh za daljni boj nerabnih. — Napoleon se je udal s tem le pismom, poslanim pruskemu kralju: „ker mi ni posrečilo (?) od krogle zadetemu biti, mi ne ostane drugo nego meč pred noge vašega veličanstva položiti.“ Spremljan od več generalov je potem h kralju prišel, kakor pruski kralj pravi: „pobit, a dostojen v obnašanji in udan.“ Pruski kralj mu je za „ječo“ odločil gradič „Wilhelmshöhe“ pri Kassel-u. — Vsled vjetja cesarja Napoleona vlada po vseh nemških mestih divje veselje. V Berlinu, Monakovem, Stuttgartu itd. so razsvetljevali okna, narodno-nemške pesmi po ulicah peli in nápuh je med Nemci — kakor naravno — strašansko velik. — Ob taistem času, kakor je nesrečno bojevala se armada Mac-Mahonova, planil je bil tudi v Metz zajeti general Bazaine iz trdnjave, a se je moral po trdovratnem krvavem boji, ki je 9 ur trpel zopet nazaj umekniti. Tudi drug izval ni imel boljšega uspeha. Francoska armada, lepa armada Napoleonova, je torej v obeh glavnih delih, v vseh velikih bitvah tepena, zdaj uničena. Bazaine se ne bo mogel dolgo držati.

Po telegramih iz Pariza vojske ne bo še konec. Francozje niso poguma izgubili. V zbornici je poslanec Jules Favre izrekel 3. sept: Mi smo edini v tem, da hočemo do smrti domovino braniti. Palikao je v istej seji rekel: Pozivljati se moramo na živo moč Francoske in ne bomo mirovali, dokler prusovsko plemeni iz francoske zemlje izpočeno. — Vsi ministri so 3. sept. razglasili v Parizu proklamacijo, v kateri se pravi: „Francozi! Velika nesreča je domovino zade'a. Po tridnevem boji je 40.000 (po pruskil virih 80.000) mož vjetih in kapitulacija sklenena. Ta neusmiljena nesreča našega poguma ni strla. Pariz se more braniti. V malo dneh bo ena armada pred parižkim obzidjem. In druga nova armada se zbira za reko Loire. Vaše domoljubje, edinost, odvažnost bodo Francosko rešili!“ Pove se potem da je tudi cesar „v boji“ ujet. — 4. septembra je Jules Favre v zbornici nasvetoval naj cesar in njegova rodovina izgubi vse ustavne pravice in naj se voli odbor, ki bo vlado v roke vzel. Molče se je zbornica zadržala temu nasvetu nasproti.

Najnovejše. Pri dokončevanji lista so došli ti-le telegrami:

Pariz, 4. sept. zvečer. — Tribine in sobana francoske zbornice so bile od naroda zasedane, ki je viharno zahteval odstavit cesarja in rodovino in razklicati **republiko**. — Večina poslancev zapusti zbor. — Povsod so nepopisne agitacije. Po ulicah se razlega neprestano klicanje: žive! republika. Prebivateljstvo, narodna straža in vojaki se bratijo. Gambetta in poslanci leve proklamirajo odstavljenje dinastije. V hotel de Ville se potem s spremstvom množice sestavi provizorna republikanska vlada.

Pariz 4. sept. Ob 8. zvečer. Neštevilna množina se je zbrala pred hôtel de Ville in so razklicali **republiko**. Ljudstvu se je povedalo, da je provizorična vlada že sestavljena. Pri vsem tem ni bil nobenega nereda.

Berlin, 5. sept. Vojska kronprinca pruskega je 4. sept. zopet nastopila pot proti Parizu. En del francoske vojske, kor Vinoy, se odteguje proti Parizu nazaj. (Torej ni vsa Mac-Mahonova vojska zajeta.)

Pariz, 5. sept. Začasna francoska vlada je sestavljena. Favre je prevzel portefelj zunanjih zadev, Gambetta notranje, general Le flo vojno, Trochu ostane general-governér v Parizu. — Bajje je med vladnimi osebami tudi doslej v zaporu držani Rochefort.

Razne stvari.

* (Naša tiskarnica.) Vrednik tega lista je kakor znano pri namestnji v Gradcu prosil, da bi smel ustanoviti v Mariboru lastno tiskarnico. Srenjski odbor mariborski se je bil že enkrat izrekel proti novi tiskarnici. Namestnija t. j. g. b. Kübeck je

vendar še enkrat povprašal pri mestnih očetih mariborskih, ali je tiskarnice treba. Gg. mestni očetje so se usedli k tajni seji in se posvetovali ter sklepali. Zakaj neki k tajni seji? Niti tiskarnica niti prositelj nista mogla dati k temu povoda. Ali so se gospodje sramovali sami sebe in bali, da bodo s svojim postopanjem javnosti dajali pohujševanje? Kakor so se tudi naši mestni očetje skrivali pred seboj in pred svetom, toliko smo vendar zvedeli, da so gospodje (dr. D., dr. K. in posestnik M.) živo govorili za to, da se tiskarnica dovoli. Proti dovoljenju bajje ni nihče govoril, a pri glasovanji je velika večina sklenila, da v Mariboru druge tiskarnice ni treba. Mi hočemo denes samo registrirati ta sramotni čin zastopstva drugega mesta v deželi. Ne bomo ga opominjali na tiskarnico kot potreben pripomoček za omiko, ktero ti gospodje vedno na jeziku nosijo, a jej vedno kažejo vrata, če bi imela koristiti tudi — Slovencu. Ne bomo jih opominjali na član VI. dec. ustave. Tem gospodom zadostuje, da se imenujejo „verfassungstreu“, imenovanje jim je dovolj, duh in pomen te ustave je za njih možgane sedemkrat zaklenena knjiga. To pa bi jih opomnil, naj bi iz sanitarnih razlogov enkrat pogledali sedanjo mariborsko tiskarnico in potem bi morebiti drugače sodili o potrebi redne tiskarnice. Sicer ni še rečena zadnja beseda, počakati je še, kaj reče namestnija, kaj reče ministerstvo. Ako tudi te dve instanci deliti vaško in pastirsko mišljenje mariborskih očetov, potem pojdemo pred državno sodnijo, da svet ukaže mo škandal, kako se Slovencu odrekajo omikalna sredstva. In ko bi nikjer in v nobeni instanci ne bilo pravice in poštenja, potem tudi naj si naši nasprotniki zapomnijo tole: Ko bi se vsi mariborski odborniki, vsi Kübecki, vsi ministri in vsi državni sodniki postavili na glavo, v Mariboru bode proti njih volji stekla naša tiskarnica tisti dan, ko bomo hoteli in za potrebno spoznali. Za zdaj hodimo od instance do instance, da se prepričamo, kaj so in kako umejo duh časa in pa svojo — ustavo. Konečno izrekamo svojo zahvalo š poštenim odbornikom, ki so se potegnili za pravico in poštenost.

* (Rojanska čitalnica) je imela 28. avg. glavni zbor, nazoč je bil tudi g. komisar Juri Švajgar; udov se je udeležilo 48. Voljen je g. Požar za predsednika, drugi odborniki pak so: Grlanec Ivan, Piščanec Luka, Frluga Ivan, Dolinar Ivan, Piščanec Josip in Primožič Franjo. Pri predlogu računa in letnega sporočila se izvidi, da je društvo velik korak v dramatičnem kakor tudi materijalnem obziru naredilo, torej zakličemo: le tako naprej!

* (Pogumna žena.) Blizo loškega potoka je kopala kmetica krompir, kar prileti volk iz bližnjega grmovja. Žena mahne z motiko in volk se zvali, še v drugo in v tretje zamahne in volk je mrtev. Imena pogumne žene nismo mogli zvedeti. Ker je talija za roparske zverine zopet na Kranjskem vpeljena, dobi ženska 25 for., ktere ji gotovo vsak privošči.

* (Prelesnik), znani kranjski ponarejalec bankovcev je zopet v zaporu. Ulovili so ga žandarji „pod reberjo“ pri Turjaku. Stanoval je tam pri nekem mlinarji, in dolgo se ni vedelo, kje da je, akoravno so se pogosto nahajali s prosto roko izvrstno ponarejeni stotaki in desetaki, katerih še trgovci niso poznali. Pa bi ga morebiti še ne bili dobili, ko bi ga nekdo ne bil ovdil. Žandarji so obstopili mlin, a Prelesnik se je vendar še spustil v beg in bil že kakih 200 korakov daleč, kar začnejo za njim streljati. Menda je zgubil nekoliko nekdanjega poguma, ker je po strelu mahoma obstal, in čakal žandarjev, da so ga uklenili. Prelesnik je lep mož, jako inteligentnega zanimivega obraza, in dasiravno je živel v takej samoti, prav skrbno, rekel bi skoro koketno oblečen. V njegovo pravdo bo bajje mnogo ljudi vpletenih, ker je, kakor se govori, hodil od hiše do hiše kakor krojači in čevljarji bankovce ponarejati, za gotovo plačo. Našli so pri njem izdelanih in pričetih stotakov in desetakov, in strokovnjaki, ki so jih videli, pravijo, da so izvrstni.

* (V Mozirji) se bode 8. septembra 1870, to je na dan malega šmarna, napravila igra z besedo, petjem in plesom. Vse slovensko občinstvo se s tem uljudno vabi mnogobrojno udeležiti se te svečanosti.

Enotni drž. dolg v bankovcih	55 fl. 40 kr.
5% metalike z obresti v maji in nov.	— " — "
Enotni drž. dolg v srebru	65 " 25 "
1860 drž. posojilo	90 " 25 "
Akcije narod. banke	696 " — "
Kreditne akcije	248 " 50 "
London	125 " 50 "
Srebro	124 " — "
Napol	10 " — 1/2 "

(9)

C. k. priv.

V 5 minutah bele zobe.

Od dunajskega zdravniškega svetovalstva preskušena „vilna zobna pasta“ („elfen-zahn-pasta“) vsled svojih protignjilobnih in protikurdejskih (antiskorbutnih) lastnosti neskončno dobrodejno in zdravilno vpljiva tudi na zobno meso in na vse tvorine ust, tako da so vsacemu, kdor jo rabi, seveda nepotrebne vse zdravniške ustne vode, paste in štupe.

Rumeni in črni zobje postanejo pri prvi porabi te paste v petih minutah pod polnim poroštvom beli ko sneg, ker se ž njo odpravi tudi najdebelejša veštansjska skorja.

En karton s podukom velja 1 gl. 80 kr. a. v. ali 1 tolar v srebru.

Da se izogne ponarejevanju, stoji na vsakem kartonu moj podpis.

Kupčijska zaloga

Traugott Fettel-na

Kärntner-Ring Nr. 2 na Dunaji.

Oznanilo.

Deželna vlada v Trstu je z odlokom dne 4. novembra l. 1869, št. 10751, dovolila en semenj za živino, les in razno drugo robo na Nabrežini, kjer je tik velika železniška postaja s taistim imenom; in sicer na

15. dan meseca septembra.

to je tekoče leto na četrtek pred kvaternim tednom.

Podpisani uljudno vabi vse trgovce in kupčevalce, naj blagovolijo obiskati ta semenj, s posebno opombo, da se letos ne bo nobenega davka (štanta) od različnega blaga plačevalo.

Županstvo na Nabrežini 24. junija 1870.

(2)

Anton Caharija, župan.

Zahvalna pisma se ne razglašajo.

"Nekaj javno izrekam, da sem kot vdova ranjk. dra. A. Rixa že osem let edina in sama izdelovalka prave in nepokvarjene original-paste Pompadour, ker le jaz poznam skrivnost pripravljene, znanim skrivnostno sredstvo za hitro in neomajno omenjena pasta Pompadour nepoškodovano dohva le v mojem stanovanju na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohrenngasse 14, l. 1. Sluge Thir 62; svari me, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in sem

Pompadour.
Prava pasta Pompadour, tudi farobna pasta imenovana, nikdar ne ostane brez uspeha, ki je zvršeno nad vsako priokovano, edno garantovano sredstvo za hitro in neomajno omenjena pasta Pompadour nepoškodovano dohva le v mojem stanovanju na Dunaji, Leopoldstadt, grosse Mohrenngasse 14, l. 1. Sluge Thir 62; svari me, naj se nikjer drugje ne kupuje, ker zdaj nimam ni depota ni filiale in sem

(9)

Edino pravo čisto Talmi-zlato.

Vsi od drugod naznanjeni Talmi-zlati predmeti so posnemanja manjše kakovosti.

Talmi-zlat kinč za večnost.

Urne verige iz Talmizlata.

Že 12 let slove urne verige iz Talmizlata zaradi dobre dela, trajnosti in notranje vrednosti. Vsled čestih ponarejanj teh verig vzbujenih po onem vspehu moramo občinstvo opomniti, da imamo samo eno vrsto tega blaga; torej se mora, kdor hoče pravo Talmi-zlato imeti, obrniti na „Industriehalle in Wien, Praterstasse Nr. 16.

Briljantski lišp.

Fino delan, za strokovnjake premotljiv, s pravim Talmi-zlatom obrobljen, imitirani briljanti so iz najlepše brušenih strelc ponarejeni, nikoli ne otemné; tudi so drugi biseri krasno ponarejeni.

- 1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.
- 1 par uhanov f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8.
- 1 " šmizetnih gumb f. 1, 1.80, 2, 3, 4.
- 1 " manšetnih gumb f. 1.50, 2, 3, 4.
- 1 gospodska igla f. 1, 1.50, 2, 3, 4.
- 1 briljantsk prstan, najfinejši f. 1, 150, 2, 3, 4, 5.
- 1 križec kot collier f. 1, 2, 3, 4, 5.

Cizeliran Talmi-kinč.

- 1 krasen gospojk collier s križcem f. 1, 2, 3.
- 1 broša 80 kr., f. 1, 1.50, 2, 3, 4.

- 1 zvezek drobnjav k uri 40, 60, 80 kr.
- 1 medaljon kr. 50, 80, f. 1, 2, 3l
- 1 par sem.-gumb kr. 30, 50, 80, f. 1.
- 1 gospodska igla kr. 50, 80 f. 1, 1.80, 2.
- 1 broša za fotografije f. 1, 2.

Lišp z koravd

s Talmi-zlato podlago.

- 1 broša f. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 15.
- 1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3, 4, 5, 6, 10.
- 1 " sem. gumb kr. 80, f. 1, 1.50 2.
- 1 " manš. gumb f. 1, 1.50 2.
- 1 gosp. igla f. 1, 1.50.
- 1 gospojk collier f. 2.50, 3, 4.
- 1 bracelet f. 2, 9, 3.50, 4.80, 6, 8.
- 1 rešta sekanih koravd 16 kr.
- 1 " okroglih " kr. 30, 40, f. 1.50, 2, 4.

Email-lišp,

krasno izdelano ognjeno email na Talmi-zlatu.

- 1 broša f. 1. 1.50, 2, 3, 4, 5, 6.
- 1 " s pravimi koravdami in emailom kinčana f. 2, 3, 4, 5.
- 1 par uhanov f. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 cela email-garnitura, broša, uhani z briljanti f. 3.50.
- 1 par email-šmiz-gumb, kr. 60, 80, f. 1.
- 1 " em.-manš.-gumb kr. 80, f. 1, 2.
- 1 medaljon kr. 80, f. 1, 1.50, 2, 3.
- 1 email-prstan kr. 60, 80, f. 1, 2.

Težka masivna zapestnica s pravega Talmi-zlata s ponarejenim demantom f. 2, 3, 4.

Pečatni prstan s pravim kamnom za graviranje f. 1, 2, 3.

(2)

Nekoliko časa se kupci predrznujejo slabe ure s zvonečim hvalisanjem priporočati, da bi slepili p. n. občinstvo, zlasti provincijalne bivalce. Ti kupci niso niti urarji niti kot trde uravski fabrikanti in o kakovosti ur torej nič ne vedo. Prodajajo n. p. stare ure v pakfonastih okrovih pod imenom ur s precizijskim kolesjem za nove kot tudi druge najslabije ure za prave angleške itd. Vsakdo naj se varuje kupovati take nerabljive ure. Kdor hoče imeti res dobro, regulirano in jeftino uro, naj se obrne na renomirano „Industriehalle, Wien, Praterstrasse Nr. 16.“

Kaj tacega še ni bilo.

Le f. 10. Prava angl. srebrna cilindrska ura s kristalnimi stekli, minutnim kazalom, nikelijevim kolesjem, z fino pravo Talmizlato verigo z medalijonom in etujem in poroštvenim listom vred, alini da bi se čudil?

Le f. 20. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi okrovom, lepo emailirana s kristalnimi stekli z fino Talmi-zlato verigo in medalijonom ter etujem in poroštvenim pismom vred.

Le f. 17. Prava angl. najfinejša ognjozlačena srebrna kronometer uras prostim okrovom z verigo, medalijonom in etujem in poroštvenim listom.

Le f. 14. Prava angl. Talmi-zlata ura, cilindar najnovejšje oblike z dvojnimi kristalnim steklom, kjer se zaprti vidi tudi kolesje, s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštvenim listom.

Le f. 15. Talmi-zlata ura z dvojnimi okrovom, savonette, skakalnica, kristalno steklo, nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštvenim listom.

Le f. 15. Prava angl. srebrna ankerca s kristalnim steklom in najfinejšim guillochiranjem, z verigo, medalijonom in poroštvenim listom.

Le f. 17. Prava angl. duplex-ura. Krasna, posebno za take, ki uro trebajo za strapace, kajti take ure so nepokončljive; kdor tako uro kupi, mora reči, kaj tacega ni na vsem svetu več!

Le f. 15 ali 18. Prava angl. Prince of Wales remontoir-ura, najmočnejša s kristalnimi stekli, nikelijnim kolesjem v pravem Talmi-zlatu; imajo to dobroto, da se dadé brez ključa naviti in uravnati; k tej uri dobi vsakdo Talmi-zlato verigo in poroštveno pismo.

Le f. 15 ali 18. Prav majhna ura za gospoje; pravo srebro ter pozlačena, z pravo Talmi-zlato verizico za vrat z čopkom in najfinejšem etui s poroštvenim listom za 5 let veljavnim.

Le f. 4 ali 5. Prava Ženevska kompozicijska žepna ura z najboljšim kolesjem, pravo kineško-srebrno verigo, najfinejša oblika z medalijonom in elegantnim etujem.

Le f. 11. Prava Talmi-zlata ura s kompasom, cilindričnim nikelijnim kolesjem s Talmi-verigo, medalijonom, etujem in poroštvenim listom.

Svetoven čudež.

Le f. 1.30. Prava bronze-ura, da dobrohodi, garantuje se vsacemu.

Le f. 1.50 ali 2. ravno taka fineje izdelana.

Le 10 kr. Generalni ključ za vsako uro.

Kakor znano imamo mi edino pravico prodajati v Avstriji pravo Talmi-zlato in so vsi drugod napovedani Talmi-zlati predmeti posnemanja niže bire; temu smo porok.

Prava Talmi-zlata veriga za gospode f. 1.50, 2, 3, 4, 4.40, dolge udne verige za ovesanja s Talmi-zlata f. 2.80 3, 4, 5.

Prstani s Talmizlata: pečatni prstani s pravim kamenjem za graviranje, kakor tudi ponarejeni demanti, ki svete kakor solnce po f. 1, 2, 3, 4, 5.

Ne regulirane ure 2 f. ceneje.

Čeniki gratis.

Generalna agencija za angleške žepne ure:

Wien, Industriehalle, Pratterstrasse Nr. 16.

Naznanilo.

Kdor želi zgubljeno prebavnost zopet doseči, naj se posluži brez odloga

Bernhardovega liquera

iz planinskih zelišč (Alpenkräuter-Liquer).

Ta od najizvedenejših zdravnikov priporočeni lek proti prebavni moti se dobi v zalogi lekarja Wallrand Ottmar Bernhard-a v Saleburgi in Minihovem, kakor tudi pri

Francetu Waide-u, trgovcu na Vranskem

sklenica s podukom po 70 kr. a. v.

(5)